

Pro Sensus

**Seksuaalisten
halujen
epäsuhta
parisuhteessa**

Aune Karhumäki
PRO **SENSUS**

Johdanto

Seksuaalisten halujen epäsuhta on yleisin seksuaaliongelman, jonka parisuhteessa elävät ihmiset kohtaavat. Seksuaalisen halun kokemiseen vaikuttavat monet tekijät, kuten parisuhteen tila ja sen tunneilmapiiri, yksilön oma seksuaalihistoria ja suhteen osapuolten kyky olla intiimikontaktissa keskenään. Sukupuolten välillä on kuitenkin eroja siinä, kuinka seksuaalinen halu koetaan parisuhteessa. Tässä raportissa perehdytään seksuaalisen halun syntyyn ja olemukseen sekä viimeaikaiseen tutkimustietoon että seksuaalisen halun kokemuksia kuvanneiden ihmisten kokemustietoon perustuen. Nautinnollisen seksuaalisuuden ja elävänä säilyvän seksuaalisen halun lähde on kaikilla ihmisillä yhteinen. Vaikka seksuaalista halua ei voi tuottaa tai varsinkaan pakottaa, sen rikkaita ja vivaihteikkaita syntysyitä ymmärtäessään, voi valita itselleen tietoisemman ja täydemmän elämän.

Seksuaalinen halu viittaa latinan kielen sanaan *desiderade*, joka tarkoittaa "tähtien tuoman [asian] odotusta" [*de sidere* l. "tähdistä", "taivaallinen ruumis, tähti, muodostelma"]. Tämä halun määritelmä kuvaa osuvasti olenaisen ajatuksen seksuaalisen halun synnystä. Syntyäkseen, seksuaalinen halu tarvitsee ensinnäkin tilaa. Parisuhteessa tämä merkitsee yksinkertaisesti sitä, että suhteen eri osapuolten välillä on riittävästi henkistä ja emotionaalista erillisyyttä. Toisaalta seksuaalisen halun syntymiseen tarvitaan kuitenkin myös tunnetta siitä, että halun kohde on läsnä. Toisinsanoen halu syntyy suhteessa itsestä erilliseen, mutta emotionaalisesti riittävän lähellä olevaan halun kohteeseen. Mutkikasta? Seksuaalisella halulla on kieltämättä mutkikas, mutta mielekäs luonne. Se ei ole pysyvä, eikä spontaani tunne, jonka kokemisen tulisi pysyä parisuhteen ja elämänkaaren varrella samanlaisena. Seksuaalinen halu muuttuu parisuhteen ja yksilön elämän eri vaiheiden mukana. Se on paradoksaalisesti luonteeltaan vaihteleva emotionaalisesti sitoutuneiden kumppanusten parisuhteessa. Toisaalta juuri emotionaalisesti sitoutuneiden kumppanusten parisuhteen ennuste säilyttää seksuaalisen halun lähde elävänä ja uusiutuvana, on parhain. Vaikka seksuaalisen halun epäsuhta parisuhteessa onkin seksuaalisuuden pulmista haastavimpia, sen eri osapuolia tyydyttävä ratkaisu löytyy tasapainosta erillisyyden ja yhteisyyden, kohtaamisen ja 'etsimisen' väliltä.

Eryteisesti naisten seksuaalista halua käsittelevää kirjallisuutta ja tutkimustietoa on runsaasti. Tästä huolimatta seksuaaliseen haluun liittyy edelleen virheellisiä käsityksiä. Ongelmallisimpia ovat ne käsitykset, jotka patologisoivat seksuaalisen halun luonnollisen vaihtelun. Virheelliset käsitykset saattavat aiheuttaa paljon kärsimystä ja jopa rikkoa yksilön oikeuksia. Viimeaikaisin tutkimustieto sekä oheisen kyselyn tulokset osoittavat eroottisen intiimiyden, seksuaalisten kiihokkeiden ja parisuhdetyytyväisyyden tärkeän merkityksen seksuaalisen halun kokemisessa.

Pro Sensus toteutti seksuaalisten halujen epäsuhtaa käsittelevän kyselyn Internetissä keväällä 2009. Kysely oli avoinna kuukauden ajan. Vastaajia kutsuttiin osallistumaan kyselyyn Google-hakukonetoimintojen avulla. Kyselyyn vastaaminen oli rajattu niin, että samasta ip-osoitteesta voi vastata vain kerran. Kyselyyn tuli 141 vastausta. Raportissa tarkastellaan ensin seksuaalisen halun käsitettä ja tuoreeseen tutkimustietoon perustuvaa käsitystä seksuaalisesta halusta. Seuraavaksi siirrytään kyselyn tuloksiin. Luvussa kuvataan vastaajien kokemuksia siitä, miten seksuaalisen halun epäsuhta parisuhteessa koetaan, mitkä ovat halujen epäsuhtaan taustalla vaikuttavat tekijät, siihen liittyvät muut tuntemukset ja kokemukset sekä vastaajien käsitykset siitä, miten tilanne voisi kohentua. Seksuaalisen halun epäsuhtaan ilmene mistä parisuhteesta sen dynamiikan kannalta käsitellään omana lukunaan. Keskeisiä teemoja parisuhdedynamiikan käsittelyssä ovat eroottinen intiimiys, parisuhdetyytyväisyys, seksuaalinormien omaksuminen ja seksuaalisten kiihokkeiden merkitys seksuaaliselle halulle. Lopuksi mainitaan tahoja, joiden puoleen voi kääntyä seksuaaliseen haluun liittyvissä kysymyksissä.

Helsingissä joulukuussa 2010
Pro Sensus
Aune Karhumäki

Sisällysluettelo

Johdanto 2
2 de sidere – Seksuaalinen halu ja kuinka se syntyy 3
vastavuoroisuus * epäröinti ja antautuminen * "minä olen jotain sinulle, sinä minulle" * kosketukselle heräävä ruumis * seksuaalisen halun ei-lineaarinen malli	
3 Seksuaalisen halun epäsuhta -kyselyn tulokset 6
4 Seksuaalisen halun kokeminen miehillä 8
halu ja kiihottuminen * halu ja seksi * halun merkitys parisuhteelle	
5 Seksuaalisen halun kokeminen naisilla 9
halu ja kiihottuminen * halu ja seksi * halun merkitys parisuhteelle	
6 Seksuaalisen halun kokeminen ja suhteiden moninaisuus 10
heteroseksuaalinen parisuhde ja seksuaalinen halu * homoseksuaalinen parisuhde ja seksuaalinen halu	
7 "Helli toista hänet luoden, niin kuin teollasi toisit hänen sielunsa lihaksi, kosketettavaksi" 11
erillisyyys * eroottinen intimitetti * suuntaviittoa seikkailuille salattuun maahan	
8 Lisätietoja 16
tahoja, joiden puoleen kääntyä	
Lähteet	